

בס"ד

לקט רעיונות והפעלות לחופשת הפסח

עבור מסגרות ניצנים-מחוז חרדי

ניצנים

תוכנית הצהרונים הלאומית
משרד החינוך

לצוותים החינוכיים של "ניצנים" בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד,
שלום רב,

לקראת חופשת הפסח, מוגש לכם תלקיט שנאסף ועובה באמצעות התכנים
מתשע"ט ואילך, לפעילויות למהלך ימי העבודה.
התלקיט נועד לסייע בידכם לקיים ימים מגוונים בפעילות מותאמת לימי חופשת
הפסח.

מהות העבודה בימי חופשה

- העבודה תהייה במתכונת פתוחה וגמישה שתענה על צרכים של הילדים, של אנשי הצוות ושל הגן.
- מכיוון שאנו יוצאים מנקודת הנחה שהילדים למדו את נושאי חג הפסח במסגרת ימי הלימודים, יכולים ימי החופשה לענות על הצורך להטמעת נושאים אלו באמצעות פעילויות חיות ומחנות. בנוסף ניתן לעסוק בנושאים לא שגורתיים שמעניינים את הילדים, בבחינת "שוברים שיגרה".
- סדר היום יותאם למהות ואופי הימים שתבחרו.
- בחינוך המיוחד, יתבססו גם על התכניות האישיות/הגניות (תח", תל"א, תלג"ן) בהתייחס למתווה הכולל.

מה נשתנה?

פסח, הוא חג מלא בשינויים וחוויות עבור הילד, החל מהניקיונות וכלה בליל הסדר, והשינויים הרבים שסובבים את הילדים...
תוכלו לעשות שימוש במוצע לפניכם, לפי שיקול דעתכם.
הוסיפו שירים וסיפורים תואמים.
שנו והצליחו!

הצעה לסדר יום מהשעה 8:00 ועד השעה 13.00

סדר היום גמיש ויותאם לצרכי הילדים

חוג העשרה חיצונית ישובץ במהלך היום

9:00 – 8:00	פצילות חופשית במרחבי הגן.
9:30 – 9:00	תפילות שחרית.
	מפגש בוקר חוויתי ומפציל מגוון רציונות בהמשך התאקטי.
10:00 – 9:30	ארוחת בוקר משותפת סביב שולחנות המעלבת פצילות מקדמת כיסויי חייס של הילדים כגון: עריכת שולחנות, פינוי, הלכות והנהגות במאן הסעודה.
11:30 – 10:00	מגוון פצילויות בקבוצות קטנות בהשראת חג הפסח. כולל פצילות חופשית בסדנה להבאה ויצירה בחומרים.
12:30 – 11:30	פצילות חופשית חברתית וגופנית במסגרת ובחצר.
	מגוון רציונות בתאקטי.
13:00 – 12:30	סיכום היום והיערכות לאחר המפגש קצר בין חברים בהפצלות משחקי חברה שנבחרו על ידי הילדים ומנחה/ים על ידי הילדים.
	פרידה.

איך משתמשים בתכנים?

ניתן להתחיל את היום, לאחר תפילה, בפעילות מרכזית וניתן גם במשחקים שיתופיים. לבחירה.

נביא ראשית את הפעילויות המרכזיות כהצעה לפתיחה:

עמוד אחד לכל פעילות.

כך שתוכלו לסמן בראש העמוד. ביצעתי. לפי בחירה שלכם ולא לפי הסדר המוצע.

אין חובה להיצמד לנושא, או לסדר.

כל הפעילויות הן סביב חופשת הפסח וחג הפסח והאביב:

חילקנו כל קבוצת פעילויות בצבע שונה, לנוחיותך.

היזענו!

פעילויות מרכזית- או פעילויות בוקר

וככה יצאנו ממצרים...

נשיר ונספר את סיפור יציאת מצרים בלוי איורים של הדמויות

המרכזיות.

ניתן לילדים להמחזיז את סיפור יציאת מצרים. נאפשר תחפושות ואביזרים שונים על מנת שהילדים יוכלו להתחפש ולהציג את הדברים. מקל, חגורות, תכשיטים, (תחשבו, אולי ניתן להכין קודם לכן, מחרוזים או מחמרן?) שקים, בצק, ועוד... לוח מחיק, טושים מחיקים, אל - בד בצבעים שונים : אדום תכלת וכלול לים סוף ועוד, בדים ישנים מעוטרי פסים וסדינים ישנים, תחפושות מפינת משחק. אם יש מאגר תחפושות בגן לשימוש אפשר להשתמש בהם. אם אין אפשר להכין מראש מאל-בד ומחומרי נייר קרטון קשיח .

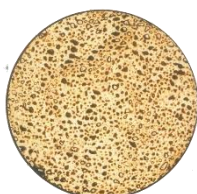
אביזרים : מקל, חיות משחק, לעשרת המכות, כיסא למלך, במה, מניפה, וכל העולה בדמיונכם. איורים של יציאת מצרים שיכולים לסייע בהשראה (עבדים, מלך, מצריים, מכות מצרים, יציאת מצרים...)

חשבו אילו אביזרים יכולים להתאים לשירים הבאים, וספקו אותם לילדים :

מה נשתנה	כנגד 4 בנים דיברה תורה
והיא שעמדה	דומם שטה תיבה קטנה
חד גדיא	ועוד... לפי מה שיש במסגרת
אחד מי יודע	

נשיר שירים מן ההגדה, ונמחזיז את השירים עם התלבושות והאיורה.

**ארבעת
הבנים**

היזענו!

חפש את האפיקומן :

בסימן "צפון". נוהגים לקחת חצי מהמצה האמצעית משלוש המצות המונחות על שולחן הסדר, ולהצניעה עד סוף הסדר. סביב המצה הזו התפתח המנהג שהילדים מנסים "לגנוב" אותה, ולקבל הבטחות למתנה בתמורה להחזרת המצה. כשנחגוג את "ליל הסדר" במסגרת הצהרון, נוכל להסתיר את ה"אפיקומן" ולתת לילדים לחפש אותו.

מכינים פתקי "חפש את האפיקומן" (כמו חפש את המטמון) על פי הגיל המתאים. מתכננים היכן שמים כל פתק (על פי רשימת מקומות המסתור), כך שיוביל לפתק הבא שמונח בתחנה הבאה. בעת התכנון, כדאי לכתוב מאחורי כל פתק איפה להניח אותו, לאיזה תחנה הוא שייך.

על הפתק בספריה שיוביל לפתק שיוחבא במטבח הגן נרשום :

מקדימה

חפשו את הפתק הבא במקום שמושלם שם...

מאחורה

להחביא בספריה

מקדימה

חפשו את הפתק הבא במקום שנכנסים ממנו לגן

מאחורה

להחביא במטבח

התחנה הסופית היא מקום המסתור, שבה מניחים את הפרס. פרס לכל הילדים. הצעות לפרס : גביעים לליל הסדר, עוגה כשרה לפסח...

פרחים בחממה

האם טוב לפרחים בחממה? בודאי שכן. הם מקבלים כל מה שהם צריכים וכנראה שהם שמחים...

האם לפרחים יש לב?

להרגיש לשמוח להתעצב וכו

מאפשרים לילדים להביע ...

באיזה מקרה הפרח יכול להיות עצוב?

באיזה מקרה הפרי יכול להיות שמח?

באיזה מקרה הוא עלול דואג?

באיזה מקרה הוא כועס?

וכו...

חוקר אחד בדק האם לפרחים יש רגשות.

החוקר הניח שני צמחים בחדר שלו. בדיוק באותו גיל וגודל. את שניהם השקה

באותה כמות של מים. לראשון היה נותן מים ויוצא מהחדר.

אל השני היה מתקרב, מלטף את העלים שלו מהאבק, מספר לו עד כמה הוא פרח

יפה, ואיך הריח שלו נעים. מחמיא לו ומעניק לו חום ואהבה.

והנה איזה פלא! כעבור כמה ימים החל הצמח הראשון לנבול! הוא קיבל מים ובכל

זאת נבל

ואילו השני פרח וצמח מאוד...

מה קרה?

למה הצמח נבל?

אילו מילים אפשר לומר לחבר?

את/ה עושה דברים בחריצות,

את/ה עושה פעולות בזריזות,

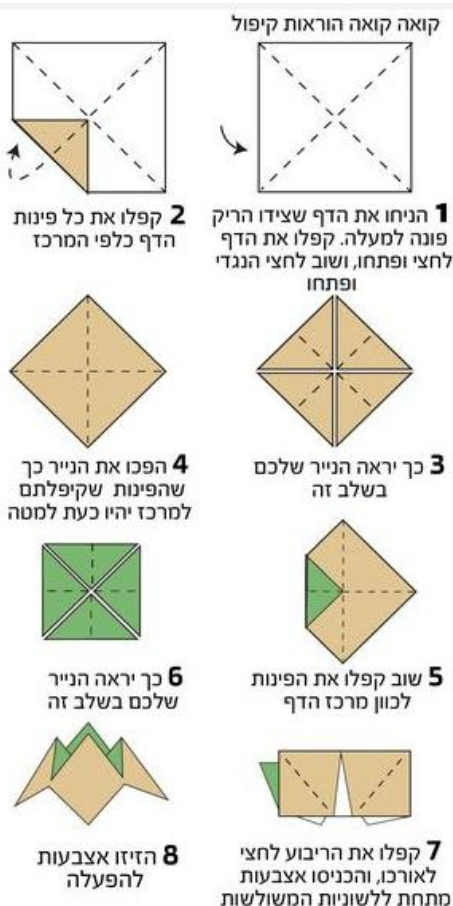
את/ה יפה, את מסוגלת לעזור, את/ה נותנת משלך,

את/ה מכבדת חברה, את/ה שומרת על הלשון,

את/ה חברה נאמנה

נכין "קווה קווה" עם מחמאות.

הסבר לקיפול:

היזענו!

חד גדיא... בתרי זווי

שיר שכתוב בארמית, שפה קדומה הדומה לעברית, ולשון הגמרא. מוצע כאן, סיפור חד גדיא בעברית (מאת אריאלה סביר), יש לשיר גם מנגינה- למי שמכיר. אחרי שנקרא, בעברית ובארמית, ננסה יחד עם הילדים לתרגם כמה מילים מהשיר וכך להבין את מהלכו. אפשר להקליט את עצמנו, והילדים יוכלו להאזין ולגלות מילים שמוכרות להם.

נכיר את השיר, בחומרי פיסול: פלסטלינה-דאס- בצק

נאיר בצבעי עץ

הגדולים יכולים להכין "ספר אקורדיון" של חד גדיא

גדי היה לי גדי קטן

אבא לי אותו נתן

בא חתול ולידי, הוי!

טרף לי את הגדי.

חד גדיא, חד גדיא/גדי אחד היה היה...

בא הכלב ונבח, ואת החתול נשך...

כי החתול לידי, הוי טרף לי את הגדי... **חד גדיא...**

המקל אז לא חיכה, את הכלב הוא היכה, כי הכלב לידי, נשך את החתול שטרף לי את הגדי.

חד גדיא...

אז האש קצוף קצפה, ואת המקל שרפה,

כי מקל לא חיכה, ואת הכלב הוא היכה,

כי הכלב לידי, נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**

והמים מה רבו, את האש מיד כיבו,

כי האש קצוף קצפה, ואת המקל שרפה,

כי המקל הלא חיכה ואת הכלב הוא היכה

כי הכלב לידי... נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**

בא השור וזה עתה, את המים הוא שתה

כי המים מה רבו, את האש כיבו כיבו,

כי האש קצוף קצפה ואת המקל שרפה, כי המקל לא חיכה,

את הכלב הוא היכה, כי הכלב לידי..

נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**

בא שוחט, ושחט את השור

כי השור זה עתה, את המים הוא שתה.

כי המים מה רבו את האש כיבו כיבו, כי האש קצף קצפה
 ואת המקל שרפה,
 כי המקל לא חיכה ואת הכלב הוא היכה, כי הכלב לידי...
 נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**
 המלאך בא כעת ושחט את השוחט,
 כי השוחט הוא שחט את השור.
 כי השור זה עתה, את המים הוא שתה.
 כי המים מה רבו את האש כיבו כיבו, כי האש קצף קצפה
 ואת המקל שרפה, כי המקל לא חיכה ואת הכלב הוא היכה,
 כי הכלב לידי... נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**
 הבורא יתברך הוא שחט את המלאך, כי המלאך בא כעת ושחט את השוחט,
 כי השוחט ... , הוא שחט את השור.
 כי השור זה עתה, את המים הוא שתה.
 כי המים מה רבו את האש כיבו כיבו, כי האש קוף קצפה ואת המקל שרפה, כי המקל לא חיכה ואת
 הכלב הוא היכה, כי הכלב לידי... נשך את החתול שטרף לי את הגדי.
חד גדיא חד גדיא, גדי אחד היה היה....

זוז לכל חרוז

אמרו את המילים "דזבין אבא בתרי זוזי" שאלו אם הם מבינים את השפה? יודעים מהי? הסבירו שזו ארמית, שפה קדומה שהשתמשו בה חכמינו ז"ל.
שאלו מה פירוש זוזי? הסבירו כי זוז הוא מטבע כסף עתיק הראו את מטבעות הזוז שגזרתם. (בנוסף, יש זוזים בסוף החוברת)
במשחק הזה, הילדים צריכים לנחש את המילה המתחרזת שחשבנו עליה מראש.

אפשרי להניח במקום מרכזי על מנת שכל הילדים יוכלו להתבונן, 12 תמונות הקשורות לאביב ולחג הפסח

הזמינו ילד/ה הרוצה להשתתף, בקשו ממנו לצאת אל מחוץ למפגש.
בחרו ילד נוסף שיבחר תמונה שתמשיך להישאר מונחת על הרצפה.
ואפשר גם להחליט על מילה בלי תמונה.

ביחד עם כל הילדים החליטו על שלוש מילים שמתחרזות עם אותה מילה שאותם תחשפו בפני הילד שיצא. לדוגמא, אם בחרנו מצה – נגיד רק: חצה, ביצה, נוצה. ואם בחרנו פרח – נאמר רק קרח, מלח, מתושלח. הזמינו את הילד שיצא לחזור. הסבירו לו כי בחרתם מילה ושמותר לכם לומר רק את המילה המתחרזת לה. אם הוא לא מצליח התקדמו לחרוז הבא עש שייגמרו החרוזים. אם הצליח מקבל זוז! המשיכו לשחק עד לסיום המפגש.

מילים לחריזה (הוסיפו כראות עינכם)

חרוזת- תחפושת, מרפסת, כרטסת, אפרכסת	חתול- שתול, טול, נפתול
מצרים- אופניים, נעלים, אפריים	פרור- ברור, איורור, שיחרור
מרור- דרור, אמור, חמור	עבדות- פדות, ילדות, אחדות
הגדה- ילדה, אבידה, אפודה	עבדים- ילדים, חמודים, נכדים
מצות- חצות, נוצות, רצות	בכורות- צינורות, בורות, אדירות
חכם- לחם, פחם,	
סדר- עדר, שדר, נדר	
חמץ- מוצץ, למצמץ, קומץ	

דיקלומים

שירי אצבעות מתוך "מובילים בת"ת לגיל הרך"

אגודל ישפשף, הכתמים ישפשף
אצבע תקרצף, הריצפה תקרצף
אמה תשטוף, הכלים היא תשטוף
קמיצה תאסוף- משחקים תאסוף
וזרת היא קטנה אך לכולם עוזרת

היזענו!

אגודל, אצבע, אמה, קמיצה
וזרת,

חיפשו וחיפשו לפסח- עוזרת.

הם לא מצאו עוזרת פנויה

אז מי ינקה? מה הבעיה?!

יש לי עשר אצבעות

הן עוזרות לי לנקות

ומזכירות לי יש כאן סדר

מנקים לפי הסדר:

תחילה אוספים המשחקים

ממיינים, שומרים זורקים

אחר כך נטאטא החדר

כבר כעת רואים כאן סדר

נשטוף עם מים וסבון

גם ריצפה וגם חלון

את המיטה שולחן נברשת

נבריש עם המברשת

כעת החדר כבר מוכן

תודה לאצבעות כולן.

ליום שמדברים על הטבע..
 (במנגינת : שנים סינים עם כינור...)
דבורה קטנה לטיול - יצאה
מפרח לפרח דילגה וקפצה
אבקנים צהובים ברגליה אספה
ואותם על הפרחים – פיזרה

היזענו!

ליום שבו נשחק באגוזים

בָּאָגוּזִים נִשְׁחָקָה –
 חֵג הַפֶּסַח בָּא!
 זוג או פֶּרֶט,
 זוג או פֶּרֶט,
 מָה אֶצְלִי בִיד?
 אִם נִחְשֶׁת וּמִצָּאת –
 הֵם כָּלֶם שְׁלָד.
 לֹא נִחְשֶׁת, לֹא מִצָּאת –
 יֵן לִי אֶת שְׁלָד!

היזענו!

אָחַד, מִי יוֹדֵעַ?
 אָחַד, אֲנִי יוֹדֵעַ
 אָחַד - אֶלְקִינוּ, שְׁבַשְׁמִים
 וּבְאֶרֶץ!

וְהִיא שְׁעִמָּדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ...

משחקים שיתופיים לכל הקבוצה

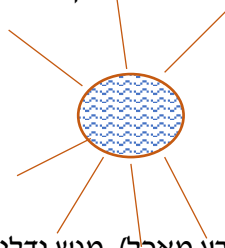
שיחקנו!

משה בתיבה

מה צריך?

סלסילה+ בובה, חבל באורך מינימום של 8 מטרים, מפת אלבד כחולה שתייצג את היאור.

מכינים מהחבל לולאה ברוחב גדול במעט מרוחב הסלסילה וקושרים סביבה כ 6- חבלים באורך של מטר בערך לכל חבל. (הסלסלה תפוסה על ידי החבלים) פורסים את מפת האל-בד על הרצפה ומניחים במרכז את הסלסילה. כל משתתף אווזו בקצה חבל והמשימה היא למשוך את "התיבה" תוך תיאום בין המשתתפים ובהירות שלא להטביע את התיבה..

4 כוסות- דם ואש ותמרות עשן

מה צריך?

4 כוסות, בקבוק מים צבועים באדום (ניתן לצבוע בעזרת נייר קרפ או צבע מאכל), מגש ודלי

מניחים את המגש עם הכוסות ליד הבקבוק בקצה אחד של המסלול ואת הדלי בקצה השני. הילדים עומדים בשני טורים.

עורכים מירוץ שליחים עם הכוסות המלאות על המגש במטרה למלא את הדלי ב"יין" הילד הראשון ממלא את הכוס ורץ איתה למלא את הדלי. והולך לסוף הטור. הבא אחריו ממלא ועושה כמוהו... עד לריקון הבקבוק. מנצחת הקבוצה שסיימה ראשונה.

חמץ ומצה

מה צריך?

קופסת נעליים או שקית של סופר קשורה לכתפיים כמו תיק על הגב. כדורים או חפצים /פתקים קשיחים, עליהם כתובים מאכלי חמץ ומאכלים שאינם חמץ. ניתן לקיים את הפעילות בחצר.

תולים על גב חצי מילדי הקבוצה את ה"תיקים", מחלקים את הכדורים/פתקים לחצי השני. המשימה: להכניס את הכדורים שבידיהם לתוך ה"תיקים" שבגב הנרדפים. משימת הנרדפים היא לברוח במטרה שלא ייכנס חמץ לתיק. בסיום המרדף, כל אחד מסיר את ה"תיק" ובודק כמה חמץ נכנס לו לקופסה. מנצח – מי שאין בקופסתו שום מאכל חמץ. מומלץ להקציב זמן למשימה.

שיחקנו!

שיחקנו!

ים יבשה

מה צריך?

חישוקים

כרטיסיות מספרים

שירי פסח

הילדים יושבים במפגש

קחו 7-8 חישוקים ופזרו אותם במרחב המפגש שאלו: מישהו יודע לאיזה ים הגיעו בני ישראל כשיצאו ממצרים? הילדים יתבקשו לגלות.

המשיכו... ולפני שנחצה את הים נשחק במשחק ים - יבשה.

הסבירו כי הים הוא החישוק והיבשה היא המרחב. אך לא כולם יכולים להיכנס יחד! יש כללים!

לכל חישוק יכנסו מספר ילדים לפי הכרטיס המורם. אתם מטיילים ביבשה. ברקע מוסיקה

וכשהמוסיקה מפסיקה תצטרכו למצוא חישוק (הסבירו לילדים כי במשחק אין נפסלים, אם לא

הצליחו להיכנס, ניתן לנסות בסבב הבא). במהלך המשחק הוציאו והוסיפו חישוקים על פי המספר

המורם ולפי מס' הילדים. נסו לנווט כך שהמשחק יהיה מהנה, סייעו לילדים הזקוקים להכוונה.

לסיים: הנחו את הילדים לנוח ולהסדיר נשימות. קיימו שיח קצר: כיצד הרגשתם בזמן הפעילות?

האם מישהו רוצה לשתף מה חשב/הרגיש כשלא הצליח להיכנס לחישוק?

חמץ - מצה

משחק לכלל הקבוצה

פעילות מוטורית אינטנסיבית שמאפשרת פורקן מתח ודחפים בדרך מקובלת.

מטרת המשחק:

לתפוס את שחקני הקבוצה היריבה מבלי להיתפס.

מהלך המשחק:

מתחלקים לשתי קבוצות.

מסמנים ארבעה קווי אורך מקבילים במרחק שווה של כמה מטרים זה מזה.

כל קבוצה מתיישבת באחד משני הקווים הפנימיים זו מול זו.

לקבוצה אחת ניתן כינוי "חמץ", ולשנייה "מצה".

מכריזים על אחד השמות.

הקבוצה שהכריזו בשמה רודפת אחרי הקבוצה השנייה, שנסה אל הקו החיצוני. תפיסת שחקן

מזכה את הקבוצה בנקודה. הקבוצות חוזרות לשבת, וחוזר חלילה.

טיפ: אפשר לשנות את אופן הריצה: קפיצה על רגל אחת, קפיצות צפרדע, זחילה וכו'.

שיחקנו!

תופסת כנפי פרפר

משחק לכלל הקבוצה

מטרת המשחק:

לתפוס את כנפי המשתתפים האחרים במשחק.
מהלך המשחק: מכינים פיסות בד צרות באורך של 50 ס"מ שישמשו ככנפיים. מחלקים לכל משתתף. יש לתחוב הכנף או שתי כנפיים, אל תוך המכנסיים/חצאית מאחור (בלי לקשור) כך שישתלשל מטה. כולם מתפזרים בשטח ומנסים לתפוס את כנפי האחרים תוך שמירה על הכנף שלך... (ממשיכים לשחק גם אם כנפך נתלש). ברגע שכל הכנפיים נתלשו, בודקים למי יש הכי הרבה.

טיפ: אפשר לקבוע ילד אחד או שניים שישמשו כתופסים, וכל היתר יימלטו מפניהם.

"תעביר את זה הלאה – פסח"

משחק "טלפון שבור" בתנועה

חברי הקבוצה עומדים בטור (רצוי עד עשרה משתתפים בקבוצה).
המשתתף האחרון בטור טופח על כתפו של המשתתף שעומד לפניו.
המשתתף שלפניו מסתובב אליו ומביט ברצף של תנועות מהילד האחרון בטור,
המדגימות משהו שקשור לחג הפסח(בלי שהמשתתפים האחרים יראו).
חברו טופח על כתף זה שלפניו, ומציג את רצף התנועות בפני המשתתף שעומד לפניו, וכן הלאה לתחילת הטור.
המשתתף שעומד ראשון בטור, מציג לכל חבריו את רצף התנועות. (:
המטרה: לדייק ברצף התנועות לאורך המשחק כולו.
מומלץ לחזור על הפעילות מספר פעמים תוך החלפת מקומות בטור.
תנועות לדוגמה:
משה בתיבה - מערסלים את הידיים ונעים מצד לצד (כמו אחיזת תינוק) + מדגימים תיבה
עם ישראל עובד עובד בפרך- סוחב לבנה, ומניח.
מכת צפרדע - קפיצות שמדמות צפרדע

הדבורה החרוצה

מרוץ שליחים

עומדים בשני טורים: במרחק מה לפני מהטורים מסמנים קו סיום. מלבישים לילדים "כנפיים" 2) סרטוני קרפ, משני צידי הגוף או על הידים), כל "דבורה" מקבלת קש אישי, וכוס אישית עם משהו מתוק (מים בטעמים?). הדבורה עפה במהירות אל קו הסיום, מוצצת שם 3 מציצות צוף מהכוס שלה, בסיום, חוזרת לסוף הטור. ו...הדבורה הבאה יוצאת לדרך. הטור שכל דבורותיו סימו ראשונות, מנצח.

פעילות גופנית

התעמלנו!

תופסת פרחים ופרפרים:

כל ילד הוא פרח. אחד הילדים נבחר להיות הפרפר (כתר או כנפיים). הפרפר סופר עד 10, בינתיים כל הפרחים מתרחקים, מתחילים במשחק תופסת רגיל. כל פרח שנתפס, חוזר להיות זרע. יושב על האדמה ישיבה מזרחית, סופר עד 5, נעמד על הברכיים - סופר עד 5, ואז נעמד על הרגליים... סופר שוב עד 5, מחפש סביבו פרח משוחרר שנוגע בו בכף היד, מרגע זה, הפרח משוחרר ויכול לחזור למשחק.

התעמלנו!!! חייב אדם לראות את עצמו...

מחלקים את הילדים ל-2 קבוצות. תחנה זו מחולקת לשתי משימות – העברת שקי אורז (בגודל 15 X 15 ס"מ) על הגב ועל הראש בלי שיפלו ובניית פירמידה גבוהה שלא נופלת. בשלב ראשון הניחו לפני הילדים בשתי הקבוצות שקי אורז – הם יצעדו איתם על גבם לאורך המסלול המסומן. הילדים מניחים את השקים על גבם, מתכופפים ונעים אחד אחרי השני מבלי שהשק ייפול. בשלב השני הילדים ישימו את השקים על ראשם ויצעדו בלי שיפלו. אם השק נופל מהראש - מתחילים מתחילת המסלול שוב. לאחר מכן כל קבוצה צריכה לבנות פירמידה גבוהה מהשקים מבלי שתיפול. עליהם להעביר כעבודת קבוצתית את השקים מיד ליד וליצור מגדל כמו פירמידה. הקבוצה שמסיימת ראשונה היא המנצחת.

פעילויות בקבוצה קטנה- עד 5 ילדים בחצר ובכיתה/גן

אפיית מצות-

התנסנו!

היצירתיים יכולים לבנות תנור מכמה לבנים (אפשר לבני בוץ..) ומכסה פח. מניחים את הלבנים על האדמה, ומעליהם נניח מעין גשר מכסה פח. מתחתיו נבעיר אש באמצעות עצים (בזהירות, ולפי הכללים).

לאפיית המצות נדרש:

מרכיבים:

ציוד:

קמח	שולחנות נקיים מצופים בניר לבן
מים	מערוכים
	מזלגות או מחוררים למצה
	שעון להזכיר כל חיי רגעים

קבוצה אחת- תכין שילוט למאפיית המצות, כרזות על כללי זהירות, מחיר לק"ג.

קבוצה שניה- תכין אריזות מחומרים ממוחזרים למצות שנאפה.

קבוצה שלישית- תכין את ציוד המאפייה: שולחנות, עיטוף וכיד הדמיון.

כל הגן יעסוק בתהליך: איש קמח, איש מים, לשים, מרדדים, מחוררים. המדריך יכניס לתנור.

חרוסת

מרכיבים:

התנסנו!

4 תפוחים קלופים ומגוררים

1/2 כוס אגוזים גרוסים

1/2 כוס תמרים טחונים/ או ממרח

1/2 כוס יין אדום מתוק

3 כפיות דבש

מערבבים הכל יחד ומכניסים למקרר על ליל הסדר.

אפשר להכניס לצנצנת נקיה ולהכין תוית.

מצורף מרשם חרוסת אורייני לילדי הגן

זיכרון בקבוצה

התנסנו!

הכרות עם סוגי אגוזים באמצעות משחק. אפשר משחק זיכרון קבוצה מול קבוצה.

ניתן לשוחח על כל תמונה שמרימים.

אפשר להשתמש בתמונות גם למשחק אחר.

תמונות בסוף החוברת כנספח

פרחים נפתחים- ניסוי מדעי

התנסו!

נגזור פרחים מניירות צבעוניים לקשט את הגן. ותוך כדי כך נערוך ניסוי ונגרום לפרחים מנייר לפרוח...

הציוד הדרוש:

דף נייר, טושים, מספריים, פרחים מצוירים מודפסים מהנספח, קערה עם מים מה עושים:

מציירים על דף הנייר פרח וצובעים אותו בעזרת הטושים.

גוזרים כל פרח ומקפלים את עלי הכותרת שלו כלפי פנים.

ממלאים את הקערה במים ומניחים את הפרח המקופל לתוך המים בזהירות כך שהעלים המקופלים נמצאים כלפי מעלה.

מחכים ומסתכלים על הפרח (צריך קצת סבלנות, זה לוקח כמה דקות).

מה קרה לפרח?

לאחר מספר דקות הפרח פותח את עלי הכותרת שלו ונראה כמו פרח פורח.

למה זה קורה?

המים מחלחלים לתוך הנייר ועולים בסיבי התאית שמהם מורכב הנייר. עליית המים בעלי הכותרת, גורמת לנייר להתיישר, ולעלי הכותרת להיפתח.

מנדלות נחמדות

התנסו!

בעמודים הבאים תוכלו למצוא דגמים של מנדלות. ילדים אוהבים לצבוע באופן עקבי. צביעת המנדלה עשויה לווסת ולהרגיע. המנדלה משמשת כאמצעי התערבות טיפולי וכלי אבחוני בתחום הטיפול באמנות.

המנדלה יכולה להיות אמצעי אמנותי בציור או באמצעות תבנית מוכנה לצביעה, כביטוי של יצירה אישית. בנוסף, משמשת המנדלה ככלי לאימון בריכוז ובסבלנות.

אפשר לתת לילדים לצבוע כמה מנדלות קטנות, ולהכין מהן תחתיות לכוסות/ סוג של צלחות מטען, וסתם קישוט... וגם אם לא, הרווחנו שעה של הנאה: בהמשך,

לאחר שהבנו, מהי מנדלה, ומה העיקרון שלה, ניתן להכין מנדלות מכל מיני חפצים: סכו"ם, בקבוקים, מקלות, כוסות ח"פ, נעליים, גלילים, אטבי כביסה, וכיד הדמיון....

פעילות בחצר

נאסוף בחצר כל מיני חומרים מהטבע. עלים יבשים, אבנים חלקות, איצטרובלים, ענפים קטנים, פרחים שנשרו מהעץ ועוד..

ניקח בריסטול גדול ונסדר את החומרים במעגלים כל חומר- במעגל משלו וכך ניצור מנדלה מחומרי טבע. לא חיבים להדביק, נהנים וכדי שנוכל להחזיר את החלקים לטבע, נצלם ונתלה.

פעילות מעבר

מטה קסמים

כל ילד יקבל על פי תור את מקל הקסמים. שהוכן מראש.
כאשר יאחז במקל הוא ישלים את המשפט הבא: "אילו היה לי מקל קסמים הייתי שמח ל..."
למשל- "הייתי שמח לשחק בגינה... בחצר", "הייתי שמחה לשחק עם..." הייתי שמח לשמוע
סיפור..."
כולם מקשיבים לרצון, ועוברים לילד הבא.

כנגד ארבעה בנים -מצאו את ה"בן"

זהו על פי ההגדרות מילים שמופיעה בהם המילה 'בן':

כל שלשה ילדים חושבים על הפתרון:

סוג של מרובע שלא כל הצלעות שלו שוות- מלבן
מרגיז-מעצבן
מי שגבו מעוקם - גיבן
מחסן לתבן- מתבן
לא גדול ולא קטן - בינוני
דוחף לפעולה; מעודד; מזרז- מדרבן
כינוי למשיח- בן דוד

עוד...

1. ללכת על קו ישר/זיגזג/מפותל שמצויר על הרצפה
2. ללכת אחורה לפעילות הבאה
3. כל מי שהשם שלו מתחיל ב...
4. לבחור חבר/ה לעשות תנועה, החבר/ה מחקה וביחד עוברים
5. לומר מספר, הילד אומר מספר אחר בדילוג של 2...
6. לומר את סימני הסדר לפי הסדר.. "קדש... הילד הבא- ורחץ וכו'
7. להניח 3 מקלות ולעבור ביניהם
8. עקב בצד אגודל
9. רק על קצות האצבעות
10. כיד הדמיון...

חשוב להכין מראש את הילדים למה יקרה בפעילות הבאה.

יצירה

"...בעבודה.. בחומר ובלבנים"

יצרנו!

עבודה ב"חימר", להבדיל מעבודת הפרך, מומלצת בכל ימות השנה, יתרונותיו הרבים של החומר מאפשרים עבודה מוחשית מאד.

יצירת פירמידה מחימר

את הפירמידה אפשר ליצור בשתי דרכים:

א. מרטיבים את הידיים ויוצרים מהחומר צורה של פירמידה עם בסיס מרובע. חורטים על הפירמידה דוגמה של לבנים באמצעות קיסם שיניים או כל אביזר דומה.

ב. מכינים מהחומר לבנים קטנות, שמהן בונים פירמידה. אחרי שהפירמידה מוכנה מפזרים עליה חול.

לימדו מהי פירמידה, שימו לב שהפירמידה נקראת עפ"י בסיסה (פירמידה משולשת מרובעת...). בחומר ובלבנים, תוכלו להכין מחימר פירמידות. שתשמנה אח"כ כרקע להמחזות סיפור יציאת מצרים. ניתן לשלב פירמידות אלו בגני הילדים במרכז הבנייה.

יצרנו!

מובייל

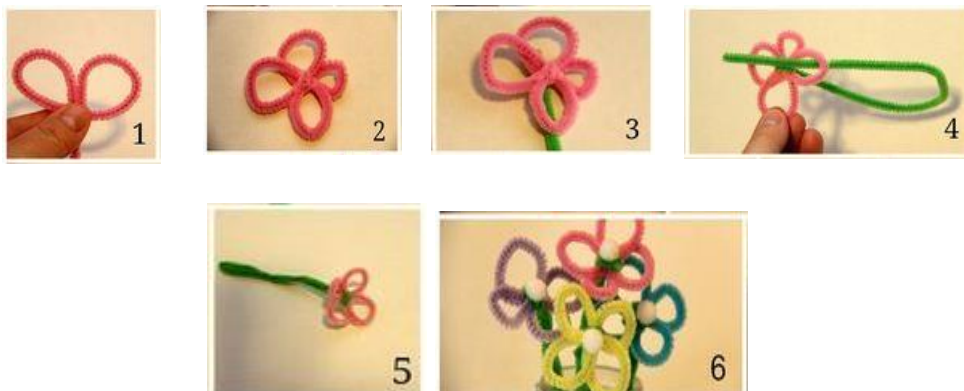
מכינים מבקבוקי שתיה ריקים פרחים יפים ומקשטים את הסביבה במראה אביבי. גוזרים תחתית של בקבוק בצורה של עלי כותרת לפי סימון ומדביקה מדבקות צהובות על העלים. או צובעים בגואש. אפשר להשחיל את כל ה"פרחים" על סרט ארוך כמו מובייל

יצרנו!

מכינים זר פרחים, בשלבים:

ממנקי מקטרת בצבעים שונים, ופונפון קטן

יצרנו!

אפשר להכין כרטיס ברכה גם לחג האביב...

מכינים כרטיסים בגודל 5A מבריסטול בצבעי אביב(ניתן להכין גם מניר לבן ולתת לילדים למלא רקע בפסים רחבים צבעוניים).

מכינים כרטיסים בגודל חצי 5A, מניר לבן- לגיל הצעיר מדפיסים מראש את הברכה. בגן חובה, חושבים יחד בקבוצה וכותבים.(עבודות נעימות, פסח כשר ושמח, חג אביב פורח, תהיו בריאים...)

מקפלים את הניר הצבעוני לשניים. על החלק הימני, מדביקים את הברכה, ואת החלק השמאלי- מקפלים ל"אקורדיון"...

תופסים את אמצע האקורדיון בעזרת פרח ניר שהכנו, מכמה פרחי ניר שגזרנו, בגדלים שונים, ומדביקים באמצע.

ניתן להדביק מדבקה, או אבן מבריקה מפלסטיק... לתת להורים או סבא וסבתא, כהפתעה בתיבת הדואר

סדנת יצירה פרחים מחומרים שונים: יום חגיגי ופרחוני

יצירה!

מבקשים מהילדים להביא: פקקים, גלילי ניר, קרטון ביצים, אריזות של חטיפים גזורות לרצועות קשים, בקבוקי 500 מ"ל, מנקי מקטרות, כפתורים...

ממינים את החומרים לקופסאות גדולות, פותים שולחן ומאפשרים לבחור וליצור פרחים שונים: מניחים בהישג יד, דבק, סילוטיפ, מהדקים, מספריים, מצעי לעבודה מסוגים שונים, צבעי פסטל, צבע גואש בפינה מיוחדת, ועוד...

ניתן להדפיס את הרעיונות מכאן, לניילן או להכניס לשמר דף, ולתת לילדים ליצור דוגמאות דומות כהשראה.

flowers

נספח באגוזים נשחקה

מדוע משחקים באגוזים בפסח?

משחק באגוזים לילדים - הוא עתיק יומין וכבר נזכר במדרש "אגוז זה שיחוק לתינוקות" (שיר השירים רבה)
רבי עקיבא היה נוהג לחלק קליות ואגוזים לילדים בסדר פסח שלא ישנו אלא יתעסקו במשחק ובפיצוח האגוזים וישמרו על ערנותם ולא יפריעו למהלך הסדר.

אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: אתה אומר לי, לך והוצא את ישראל, היכן

אני משכינם בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצינה? מניין לי לספק במאכל?
ובמשתה? כמה חיות יש בהן? כמה מעוברות יש בהן? כמה תינוקות יש בהן

כמה מיני מזונות התקנת להם להחיות שבהן? כמה מיני ריכוכין התקנת למעוברות כמה קליות ואגוזין התקנת לתינוקות?
(מדרש שמות רבה)

מצווה לחלק לתינוקות קליות ואגוזים כדי שיראו שינוי וישאלו" (בעל טורי זהב)

על פי הנחיות "בטרם" לילדים מתחת לגיל 5 אסור לאכול סוכריות, בוטנים ואגוזים למיניהם ומסטיקים עגולים.

רעיונות לפעילויות עם אגוזים:

שחקו במשחקים שונים באגוזים בגדלים שונים, זוג או פרט, אני חופן, אומדן ועוד. ניתן לתת לילדים לחשוב על פעילויות.

- ניתן לפתוח את הפעילות בשירה, מחלקים לכל ילדי הגן או לילדי הקבוצה אגוזים ולהקיש לפי הקצב בעזרת האגוז, ניתן להקיש על הרצפה על השולחן על הכסא או כל חפץ אחר.
- יושבים על הרצפה או סביב שולחן, כל ילד בתורו מכריז את שמו ומקיש את מספר ההברות או הצלילים והקבוצה חוזרת על השם ומספר ההקשות.

- מניחים את האגוזים על הרצפה מגלגלים מיד ליד במרחקים קטנים בהמשך מגדילים את המרחק ניתן להוסיף מניה , עד 20 או 50 ...
- מניחים כף יד פתוחה על האגוז ומגלגלים בצורה סיבובית את האגוז חשוב שכל פעולה הנעשית ביד ימין נעשית גם ביד שמאל
- ניתן לסובב את האגוזים כמו סביבונים, טוב לפיתוח שרירי האצבעות.
- אפשר להוסיף ולתת לכל ילד צלחת ולנענע האגוז מימין לשמאל בתוך הצלחת או מדבקית אחת לשנייה ושהאגוז לא ייפול
- אפשר גם לסובב את האגוז צמוד ומסביב לצלחת פעם ביד ימין ופעם ביד שמאל
- להקפיץ את האגוז בעזרת הצלחת או בעזרת כוס ולתפוס
- **עובר עובר ועוצר**, הילדים יושבים במליאה ועליהם להעביר את האגוז מאחד לשני לפי סדר ישיבתם אפשר בעזרת אגוז אחד ואפשר בעזרת כמה אגוזים הילדים כל הזמן מכריזים עובר עובר ... וכאשר הגננת/המורה מכריזה עוצר! או חוזר, הילדים משנים כוון.
- מי מגיע ראשון? מחלקים לשני הילדים שיושבים בקצה אחד בימין ואחד בשמאל הריכוז אגוז, אפשר לאחד אגוז פקאן ולשני אגוז מלך הילדים מתחילים להעביר את האגוז ויוצרים מעין תחרות איזה אגוז יסיים ראשון את סיבוב המסירות.
- הילדים יושבים בזוגות על הרצפה ומנסים לגלגל אחד לשני את האגוז עליהם להבחין כי נחוצה עוצמה מסוימת כדי להעביר לחבר את האגוז.
- ניתן לגלגל את האגוז על אברי הגוף או על החבר ובסימן מתחלפים.
- להניח את האגוז בין ירכי הילדים ולצעוד צמוד כך שהאגוז לא ייפול.
- הגננת/המורה מקישה מקצב מסוים והילדים עונים לה בעזרת האגוזים.
- משחק הפכים הגננת/המורה מקישה בקול הילדים מקישים בשקט וההיפך.
- האגוזים מונחים בפיזור על הרצפה והילדים צועדים ביניהם.
- קליעה למטרה כל הילדים עומדים סביב סלסלה וקולעים ממרחק לסל.
- . לוקחים קופסה ריקה. מחלקים לכל משתתף 5 אגוזים (אפשר לצבוע אותם).
- מסמנים קו במרחק מהקופסה, מאותו קו צריך לקלוע את האגוזים לקופסה. המטרה : להכניס כמה שיותר אגוזים לקופסה.
- זורקים אגוזים לכיוון הקיר. המטרה : שהאגוז ינחת כמה שיותר קרוב לקיר.

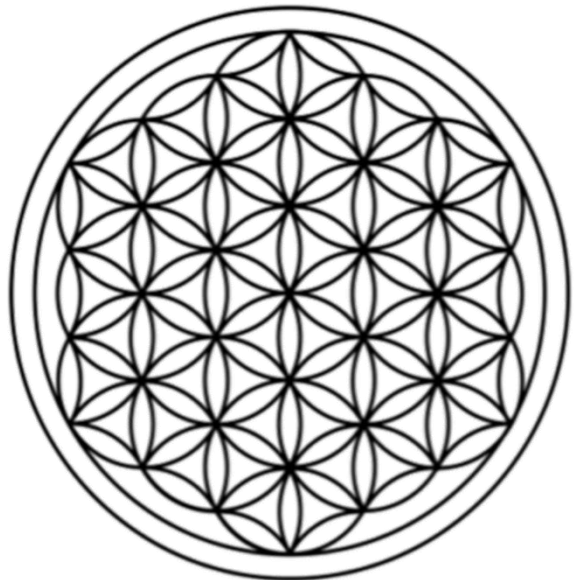
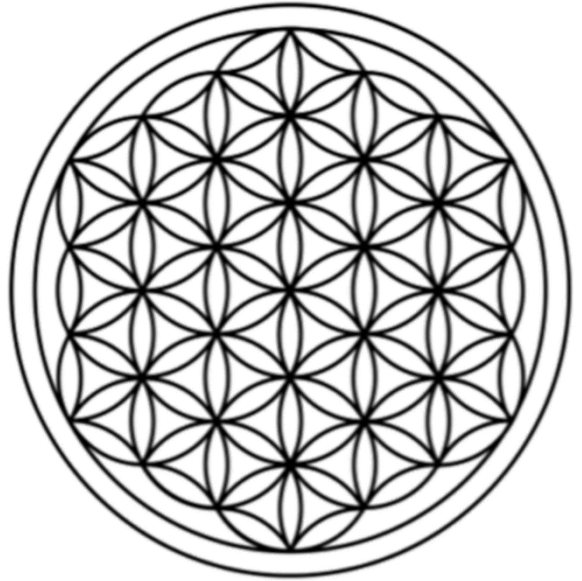

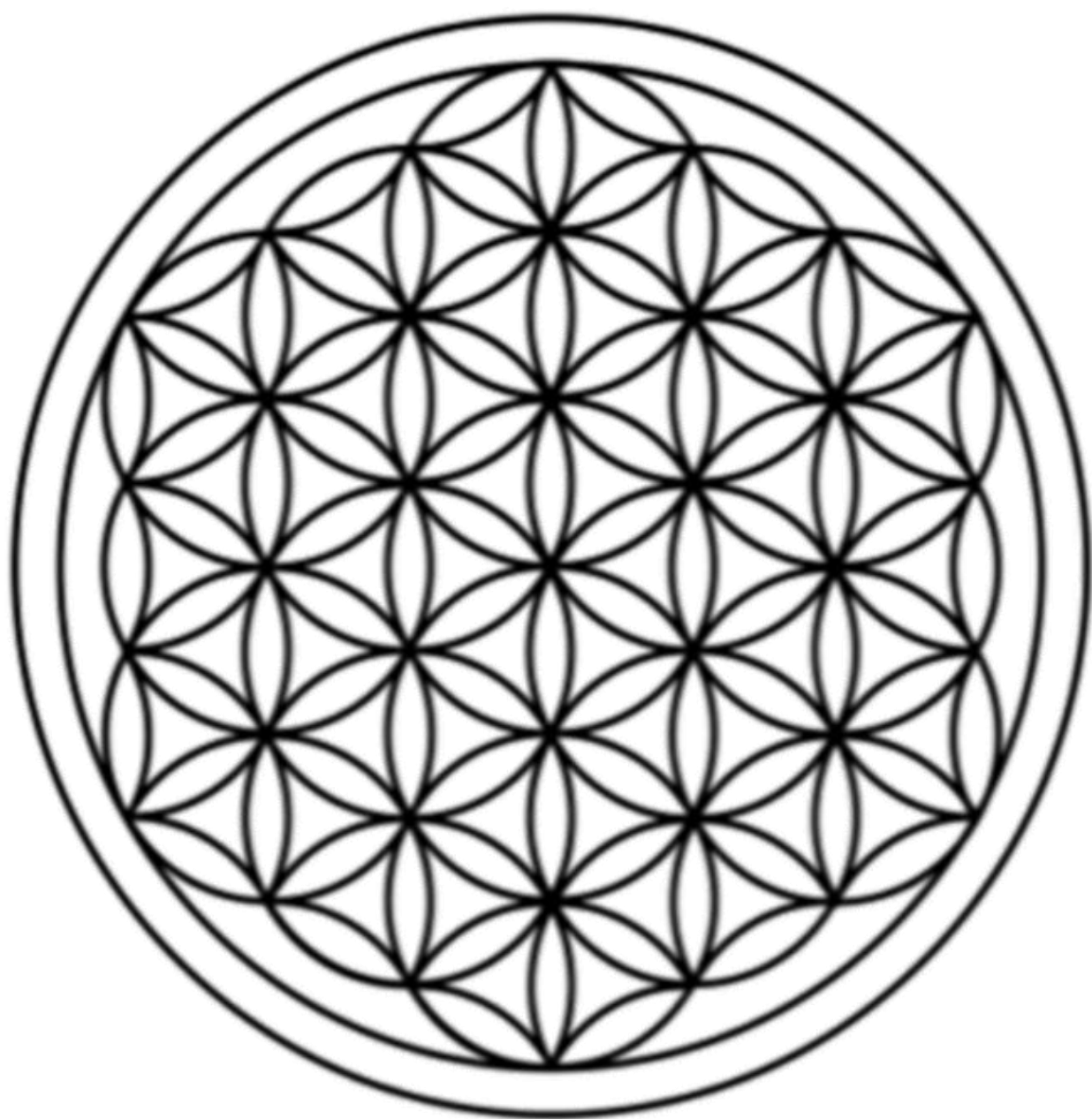
- משעיניים קרש באלכסון על הקיר (אפשר גם מגש, ספסל וכי', חשובה הבטיחות, שלא ייפול הקרש על אחד הילדים), מפזרים על הרצפה אגוזים. לכל ילד מספר אגוזים ומטרת כל ילד בתורו לגלגל את האגוז שלו על הקרש, תוך שהוא מכוון לאגוזים הפזורים על הרצפה. אם הוא פגע באגוז הוא מקבל אותו ואם לא האגוז נשאר על הרצפה. הילדים מנסים לצבור כמה שיותר אגוזים.
- צליפות- מקובעים עצם שישמש כמטרה ומנסים לפגוע בו ממרחק משתנה בעזרת אגוז. אפשר גם להשתמש ברגלי כיסא שישמשו כשער ולבקש מהילד לגלגל לתוכו. ניתן לנסות ולהכניס על ידי "בעיטה" באצבע המורה, כשהשער בנוי מאצבעות ידינו והמגרש הוא שולחן, או לזרוק אגוזים לגומות שיצרנו.

טיפ: יצירתיות! מתוך מגוון הפעילויות בחרי באלה החביבים עלייך ועל ילדי קבוצתך. ניתן להפוך את המשחקים למימד תחרותי על מנת ליצור עניין.

לִשְׁנֵה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה

כרטיסי זכרון
האגוז, והעץ שלו 😊

